

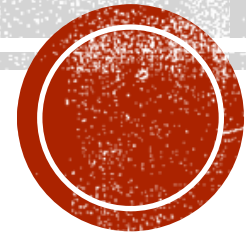
Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

Erasmus+

PERSPECTIVE SOCIOLOGICE ASUPRA STĂRII DE BINE

Building Bridges: Promoting Social Inclusion and Wellbeing for Families of Children with Special Needs

Erasmus+ 2016-1-RO01-KA204-024504

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*...THE BEST SOCIETY IS THE ONE THAT CREATES THE 'GREATEST
HAPPINESS FOR THE GREATEST NUMBER' MORE APPEALING.*

RUUT VEENHOVEN

<https://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/>

DE CE STAREA DE BINE NU ESTE ABORDATĂ FRECVENT DE SOCIOLOGIE?

Răspunsuri pragmatice

- Starea de bine este o variabilă în contextul explicării comportamentelor sociale
- Sociologia este despre colectivități, starea de bine este despre indivizi
- Sociologia se ocupă de problemele sociale

Răspunsuri ideologice

- Sociologia investighează starea obiectivă de bine (egalitate socială, coeziune socială, satisfacția muncii satisfacția maritală, satisfacția față de viață)
- Discrepanța dintre starea obiectivă de bine și starea subiectivă de bine = conștiință falsă

Răspunsuri teoretice

- Starea de subiectivă de bine este o idee care depinde de comparațiile sociale care au criterii variabile

- 1. Ce este starea subiectivă de bine?**
- 2. Cum evaluăm starea subiectivă de bine?**
- 3. Ce condiții influențează starea de bine?**
- 4. Este starea de bine un subiect și pentru sociologie?**

Ruut Veenhoven

1. CE ESTE STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

O persoană are o stare subiectivă de bine dacă experimentează frecvent niveluri ridicate de satisfacție față de viață și de bucurie frecventă și doar rareori suferă emoții neplăcute cum ar fi tristețea sau mânia. În schimb, o persoană se spune că are o stare subiectivă de bine scăzută dacă este nemulțumită de viață, trăiește puțină bucurie și afecțiune și adesea simte emoții negative precum furie sau anxietate

(Diener, Suh, & Oishi, 1997, p. 25).

Starea subiectivă de bine = satisfacția față de viață + sentimentul de bine

„Fericirea generală”

(Veenhoven, 1984)

1. CE ESTE STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

În sociologie, cuvintele care descriu experiențele subiective fac referire de cele mai multe ori la stările negative:

- Anomia
- Alienarea
- Deprivarea relativă

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

Ce se întâmplă în mintea noastră atunci când evaluăm cât de bună este viața noastră sau cât de mult ne bucurăm de ea?

STAREA DE BINE = UN CONSTRUCT SOCIAL

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

Mecanisme de construcție socială a stării subiective de bine

- **Modelarea perspectivelor sociale**

Culturi optimiste vs. culturi pesimiste

- **Raportarea la standardele ideale de viață promovate în societate**

Viața cum este vs. viața cum ar trebui să fie

- **Tendința de a ne vedea pe noi înșiși prin ochii altora**

Starea de bine reflectată în oglindă

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

Starea subiectivă de bine = construct social. Consecințe...

Starea subiectivă de bine are o valoare socială explicativă mică, variază în timp, este relativă cultural (aceeași viață este un succes dintr-un punct de vedere și un eșec din alt punct de vedere).

Perspectiva teoretică este limitativă. (Este adevărată doar dacă ne raportăm la standardele de viață dar nu și la trăirile afective. Cunoașterea este și afectivă și cognitivă, iar afectivul precedă cognitivul.)

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

Este starea de bine un construct cultural?

- **Comparația valorilor medii a stărilor subiective de bine între națiuni relevă un model comun: valori mai ridicate în țările care oferă un standard de trai decent, care sunt mai democratice din punct de vedere politic și bine guvernate, și în care climatul cultural este caracterizat de încredere și toleranță. Împreună, aceste caracteristici societale obiective explică aproximativ 75% din diferențele de stare de bine între națiuni (Veenhoven & Kalmijn, 2005).**
- **Comparația corelațiilor din cadrul națiunilor indică multe similarități. În toate țările, cei căsătoriți par a fi mai fericiți decât cei singuri (Diener, 2000), iar sănătatea (atât fizică, cât și psihică) este de asemenea un puternic indicator al fericirii în toată lumea (Veenhoven, 2006c, P6, M71). De asemenea, diferențele de fericire dintre vârstă și sex sunt de obicei mici în toate culturile (Veenhoven, 2006c, A4, G1).**

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

Este starea de bine doar o modă?

- **Bunăstarea subiectivă este legată de prosperitatea obiectivă. Studiile au arătat că bunăstarea subiectivă este un predictor puternic al sănătății fizice și al longevității (de exemplu, Danner, Friesen, & Snowdown, 2001). Împreună, aceste constatări nu susțin teoria potrivit căreia starea subiectivă de bine este un simplu concept realizat cognitiv.**

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

Starea de bine = a avea mai mult decât altul...

- **„Deprivarea relativă”** Stouffer (1949) - se bazează pe compararea socială: viața așa cum este față de viața cum ar trebui să fie
- Dacă Starea subiectivă de bine este dorința de a ține pasul cu ceilalți, ne simțim bine dacă facem mai bine și rău dacă face rău. Obținerea unei stări de bine în aceste condiții este imposibilă (întotdeauna, mai bine pentru mine înseamnă și mai bine pentru ceilalți).

2. CUM EVALUĂM STAREA SUBIECTIVĂ DE BINE?

- **Comparația socială nu se aplică în cazul evaluării subiective.**
- **Comparația cu ceilalți, ne informează despre ceea ce este posibil în viață, dar nu neapărat despre ceea ce este de dorit sau ce este plăcut.**
- **Teoria comparației sociale uită că suntem organisme biologice.**

3. CE CONDIȚII INFLUENȚEAZĂ STAREA DE BINE?

- Modernizarea societății
- Inegalitatea socială
- Participarea socială
- Suportul social

3. CE CONDIȚII INFLUENȚEAZĂ STAREA DE BINE?

Modernizarea societății

- Trecerea de la societatea agrară la cea industrială, de la comunitate, la societate. (Thomas & Znaniecki, Tönnies)
- Suntem predispuși la legături sociale puternice sau slabe?
- Revoluția industrială a condus la creșterea longevității umane, a unei stări de sănătate mai bună și a unei stări subiective de bine superioară. Această creștere apare în comparația dintre națiunile cele mai moderne în prezent și este, de asemenea, o tendință în toate țările moderne în ultimii 40 de ani (Veenhoven, 2005a, 2006b).

3. CE CONDIȚII INFLUENȚEAZĂ STAREA DE BINE?

Inegalitatea socială

- Inegalitatea socială = „acces la resurse limitate”: venituri, putere și prestigiu.
- Tradiția cercetării în domeniul sărăciei în sociologie subliniază efectele negative ale inegalității veniturilor asupra stării de bine și avertizează asupra unei dezbinări tot mai mari în societate între cei care au și cei care nu au.
- Starea subiectivă de bine este mai strâns legată de poziția socioemoțională, adică legăturile cu prietenii, familia și societatea (nu sunt "resurse limitate").
- Nu există o corelație între gradul de inegalitate a veniturilor în națiuni și nivelul mediu al stării subiective de bine (Berg, 2006). Se pare că putem trăi cu mari disparități în venituri.
- Națiunile segregate pe criterii de gen sunt mai nefericite (Chin Hon Foei, 2006).

3. CE CONDIȚII SPORESC/ÎNTREȚIN STAREA DE BINE?

Participarea socială

- Mijloc de producere a „capitalului social” care poate fi folosit pentru a „produce” stare subiectivă de bine.
- Conduce la instalarea sentimentului de a avea control și de a fi parte a societății.
- Membrii activi ai diferitelor asociații și ai bisericii au o stare subiectivă de bine mai bună decât cei care nu au astfel de activități sau de către membrii pasivi (Veenhoven, 2006c: S6-8).
- Participarea mai mare nu înseamnă întotdeauna o stare subiectivă de bine mai bună.

3. CE CONDIȚII SPORESC/ÎNTREȚIN STAREA DE BINE?

Suportul social

- Starea subiectivă de bine depinde de disponibilitatea și calitatea legăturilor sociale.
- Partenerii oferă informații, suport emoțional și corecție comportamentală.
- Relațiile de familie protejează împotriva etichetării negative ca deviant.
- Cercetările indică relații puternice între legăturile intime și starea subiectivă de bine (Lucas, Clark, Diener și Georgellis, 2003).

4. ESTE STAREA DE BINE UN SUBIECT ȘI PENTRU SOCIOLOGIE?

- Starea subiectivă de bine a indivizilor oferă informații importante despre calitatea sistemului social în care trăiesc.
- Unul dintre scopurile sociologiei este de a contribui la o societate mai bună, iar studiul stării de bine oferă indicii pentru construcția unei societăți viabile (Veenhoven 2004).
- Există o cerere tot mai mare de informații privind condițiile sociale care favorizează starea de bine în rândul responsabililor politici, deoarece, printre alte motive, marile ideologii au pierdut contactul cu realitatea contemporană.
- Starea subiectivă de bine este unul dintre determinanții comportamentului social. Oamenii fericiți sunt în general cetățeni mai buni, sunt mai bine informați despre chestiunile politice, își folosesc mai des drepturile de vot, se implică mai mult în acțiuni civice și că sunt, în același timp, mai puțini radicali în opiniile lor politice (Lyubomirsky & Diener 2005).
- Starea subiectivă de bine este atât un rezultat al sistemului social, cât și un factor important în funcționarea lor.

BIBLIOGRAFIE

- Berger, P. L., & Luckman, T. (1966). *The social construction of reality: A treatise in the sociology of knowledge*. Garden City, NY: Doubleday
- Diener, E., Suh, E., & Oishi, S. (1997). Recent findings on subjective well-being. *Indian Journal of Clinical Psychology, 24*, 25-41.
- Chin Hon Foei, S. S. (2006). *Gender inequality and happiness in nations*, Manuscript submitted for publication, Erasmus University, Rotterdam.
- Veenhoven, R. (2000a). *The four qualities of life: Ordering concepts and measures of the good life*. *Journal of Happiness Studies, 1*, 1-39.
- Veenhoven, R. (2000b). Well-being in the welfare state: Level not higher, distribution not more equitable. *Journal of Comparative Policy Analysis, 2*, 91-125.
- Veenhoven, R. (2004). *Happiness as a public policy aim; The greatest happiness principle*. In P. A. Linley & S. Joseph (Eds.), *Positive psychology in practice* (pp. 658-678). New York: Wiley.

